

Redacția și Administrația:
BRAȘOVU, piață mare
Nr. 22.

"Gazeta" ieșe în flocare 4.

Pe unu anu 12 flor, pe
șese luni 6 flor, pe trei
luni 3 flor.

România și străinătate:
pe anu 40 fr., pe șese
luni 20 fr., pe trei luni
10 fr.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LI.

NR. 5.

DUMINECĂ, 10 Ianuarie.

1888.

Jubileul de 50 de ani

alături de "GAZETEI TRANSILVANIEI".

Venerabilul prepozitul alături capitolului din Blașiu, d-lui Constantin Papafalvi, născută adresații următoră scrisore de felicitare:

Blașiu, 6/I Iulianu 1888.

Multă stime Domnule Doctor! Pe lângă totă că, după natură, unu omu trecutu în qile nu ușoră vine în entuziasm, totuști ar fi prăbătoru la ochi, decă unu omu învechită în anu, care în decursul a cinci decenii a fostu martorul altu luptei, ce au purtat Eroii "Gazetei Transilvaniei" și dela ivirea primă a fioei păna în presentu ca prenumerante a aflatu în dênsa oarecare sufletescă mânăgăere; care a fostu fericiu înainte cu săsedecii și mai bine de anu a numera între învățăceii săi gimnasiali și pe primul fundatoru și pe succesoarele său, care a întîlnitul pe ambii zelosii tineri luptători călătorind la Viena în carile brașovenesci, spre a-și esopera licența de luptă pentru luminarea scumpei loru națiunii, — cum dicu, ar fi bătătoru la ochi, decă inima unui atare omu năr salta de bucură, când luptătorii acestei foi potu serba unu triumf, ce le dă prospectu și la finala victoriă. Acum dără, după ce s-a liniștit sunetul, vinu și eu, (și decă s-ar putea să se sposta) și când primului fundatoru a scumpei foi și poftescu încă qile multe și mai liniștite de cum au fostu acele când a funcționat ca Redactoru, dicu fie eternă memoria neuitatului meu amicu și a națiunii române luptătoru Iacobu Mureșianu!! — Eră iubitului său fiu și în luptă successoru Aurel dăruiescăi cerul sănătate sufletească și corporală tării, spre a purta luptă păna când "Gazeta Transilvaniei" va ajunge tînta la care dela începutu au nisuitu fundatorii ei. Fie! fie!

Constantin celu bîtrân.

Născudu, 1 Ianuarie 1888.

La jubileul "Gazetei Transilvaniei" primesc felicitările noastre românesci.

Vicarul Dr. Moisilu, Dr. Alexi.

Rodna-veche, 31 Decemvare 1887.

Jumătatea de secolu, ce o împlinescă "Gazeta Transilvaniei" jumătate, fiă începutul vieții sale, pe secolu să i-se numere anii vieții.

Cavalierul Porcius G. cu ficele Sussana și Rafla, căpitanul Domide, popa Groze, popa Domide, popa Grapini, popa Avramu, dascălul Reganul, dascălul Mureșianu, Dionisiu Logint, Octavianu Popu.

Turda, 1 Ianuarie 1888.

"Acăsta este diua, care hălăsat-o Domnul, ca să ne veselim întrînsa", Acăsta este diua, în care alpha diaristicei noastre "Gazeta Transilvaniei", acum suntu 50 de anu, a începutu să apară.

De atunci și păna adă ea se luptă neîntreruptu, anu de anu, și de di, pentru drepturile, pentru luminarea și binele poporului român.

De atunci și păna adă ea urmărescă pasu de pasu, ca o sótă credinciosă, sórtea poporului român.

De atunci și păna adă ea n'a pregetatul nică odată de-a se expune pentru elu, de-a-i da sfaturi și povestea, de-a-lu face atentu la primejdiile celu amenință, de-a se bucura împreună cu elu de progresele ce le-a făcutu și le face, dea-lu îmbărbăta pentru nouă lupte și nouă învingeri.

Deschide-ți colonele "Gazetei" și veți afla în ele reoglindată o parte însemnată a vieții întregului popor român, veți afla în ele aspirațiile, faptele și suferințele lui, cu unu cuvântu veți afla în ele istoria lui de o jumătate de secolu.

Români din Turda și juru, convinși despre marea însemnatate din trecutu și presentu a "Gazetei", "uniti în cugetu și în simțiru", salută cu respectu și bucuria în acăstă zi solemnă "Gazeta Transilvaniei", salută pe întemeietorii ei și pe actualii ei capi.

Cu bărbătia înainte! Susține-ți susu și tare falmicul drapelul alu românismului, în viitoru, ca și în trecutu, și noi, consci despre drepturile poporului român, pentru caru luptă, consci despre însemnatatea poporului nostru în acestu statu, ne vomu grupa în jurul drapelului Vostru și vomu fi, în rîu ca și în bine, totdeuna cu Voi.

Dr. Ratiu, D. St. Siuluțu, Ioanu Mesareșu, Iuliu Vladuțu, Ahania Moldoveanu, advocați, Simionu P. Moldovanu, Vestru Moldovanu, Iosifu Chiorénu, Ioanu Cadariu, Alexandru P. Romontianu, Ioanu Ratiu, Bogdanu Mitescu, Kugler David architectu, Ioanu Balintu, Alexandru Gaia, Alexandru Mezel, Vasiliu Moldovanu, P. Rosca, Stefanu Hoszu, Ioanu Bodea, Constantiu Popu, Samuilu Porofu, Nicolae P. Ratiu, Grigoriu Popu, Aureliu Popu, Ioanu Iliescu, Vasiliu Botoga, Georgiu Suciu, Ioanu Tăreandu, Mihailu Popu, Vasiliu Căpușanu, Ioanu Lapeștu, Mira Ioanu, Ioanu Iliașu, Petru Iacobescu, Simionu Popu, Simionu Nicoră, Demetru Manu, Ioanu Patăceanu, Simionu Rusu, Iosifu Barbu, George Kis, Victoru Stoica, Rom. Scicu, Basiliu Belu.

Belașu, 31 Decemvare 1887.

Dorescă, ca în noua eră a "Gazetei Transilvaniei" dreptă recompenșă a demnului ei trecutu să poță serba încarnarea principiilor reprezentate de "Gazeta Transilvaniei".

Protopopul Popu.

Deva, 22 Decemvare 1887.

Iubite Amice! Jubileul de cinci-deci de anu alu "Gazetei" pentru mine este o îndoită sărbătoare, pentru că diarul, alu căruia corespondentu sunt și eu de vre-o cinci-spre-dece anu și la ale căruia principii am aderat, aderezu și voi adera și în viitoru cu totu sufletul meu, a ajunsu să fălfăie cu mândriu și acum, după o jumătate de secolu, mărețul standardul alu românismului, fără ca în luptele dese și grele să fiă patatul nică marcaru pe unu minutu, și pentru că conducătorul și prin urmare sufletul diarului jubilantu de presentu ești tu, unu sinceru și multu iubitu amicu personalu alu meu și alu iubișilor mei!

Primesc deci și ca redactoru și ca amicu cele mai cordiale și sincere felicitări, atâtă dela mine, câtă și dela soția mea și dela frațele meu, asigurându-te, că decă personalu nu voi pută să mergu și eu pentru a' strîngu mâna cu

frățu, noi cu gândul și cu întregu sufletul nostru vomu fi la măreța ta sărbătoare.

Dumneadeul Românismului, care planeză asupra bietului nostru popor și care secolu i-a datu putere și viață, ca să suporte plăgile ce l-au încercat, să binecuvinte întrreprinderea "Gazetei", éră ţie, scumpă amice și vrednicul ei redactoru, sătă lungescă firul vieții tale, nouă atâtă de scumpă, și să-ți dée tări și voi, ca încă mulți anu și cu mai strălucitoru rezultate să poți fălfăi standardul românismului, la a căruia înaintare îți vomu urmări pașii cu mândriu, cu resoluțione și cu nefățărită încredere.

Să trăescă, ca să muncescă cu efectu și noi să te putem urma cu entuziasm.

Franciscu H. Longinu.

Beba-vechiu, 29 Decemvare 1887.

Aflându-mă în ajunul jubileului acelu diară, care în timpu de 50 anu a răspândită atâtă raze de lumină poporului român din tări părțile, nu potu trece cu vederea acăstă ocasiune, la care viu și eu a mă ruga lui D-Deu pentru celu ce a purtată greaua sarcină timpu indelungat, adepă pentru neuitatul Iacobu Mureșianu, ca sufletul lui să-l așeze în locul unde nu este nică întristare nică suspinare.

Er Domnului-Vostre, care totu cu acelă zelă lucrăți pentru răspândirea și mai departe a acelor raze de lumină, vă dorescă mulți anu fericiți și îsbendă.

Demetru Blaga,
preotă gr. ort. rom.

Baia de Crișu, 30 Decemvare 1887.

Multă On. D-nule Redactoru! Vă rogă, ca cu ocazia anului nou și a jubileului memorabilu de o jumătate de secolu alu multu prețuitoru noastre "Gazete" ce redigăți, să binevoiți și primi felicităriile mele cele mai sincere!

O jumătate de secolu! Lungu timpu în viață indiviziilor, der scurtu în viață poporilor! Însă noi Români din tările coronei ungare în acăstă epocă, dela 1838 începe, în proporțione cu timpurile mai dinainte, amu înaintat și progresat fără multă, potu dice: cu pașii gigantici pe tări terenurile, săcătă acăstă epocă o putem numi cu dreptă cuvântu epoca renascerei românismului.

Factorul celu mai puternicu alu acestui progresu, de care ne bucurăm astăzi, este fără îndoială "Gazeta Transilvaniei", suntuacei venerabili bărbăti români, că, ca Iacobu Mureșianu, Andrei Mureșianu, Georgiu Barițu și alții mulți, cu zelul neobositu și cu rară abnegație au lucrat și cu năpteia pentru o sorrte mai demnă a poporului român.

Unul dintre acești sunetă și D-Vostră, On. D-nule Redactoru!

Dée ceriul, ca pe calea începută în fruntea celui mai vechiu diară română dintre tări câtă suntu, să puteți mai lupta încă multă și nenumărată anu, să ajungeți și jubileul secularu și apoi indelungata și multă obositoreea noastră lucrare s'o vedeti încun-

nătă de succesu spre gloria și mândria națiunii românesci.

Dr. Georgiu Ilea.

Romanu, 31 Decemvare 1887.

Batrâna și cărunta moștenire, glorioasă "Gazeta Transilvaniei", intineresc-o cu forțele și vigurose ce posedă.

Să trăescă mulți ani conduseni la tînta dorită.

Stăriță Stanu.

Iași, 22 Decemvare 1887.

Doresc "Gazetei Transilvaniei" existență pentru perpetuitate.

G. Iliescu.

Giurgiu, 1 Ianuarie 1888.

Multă stime Domnule Directorul alu "Gazetei Transilvaniei"! Noi, subsemnatii, aducem omagiele noastre de respectu și stima luptătorilor, cătă și mediul luptei "Gazeta Transilvaniei", care în spațiul de jumătate secolu a luptat și luptă pentru redescăpătarea și emanciparea nației române de peste Carpați.

Farul acesta să lumineze în infinită pentru a putea găsi limașul fericirei străneșilor poporului divinu!

Reprezentanții imprimeriei C. P. Conduratu:

Ioanu Mihaiu, din Timeșiana, Gg. Simionescu, Petrache Ionescu.

Brașovu 9 (21) Ianuarie 1888.

"Nici" o națiune din Europa nu face a se vorbi atâtă de ea și nu se agiteză așa de multă de tări cestiuile mari și mici ale qilei ca Maghiarii. Décă a face multă sunu și multă sfărătă arătă ar fi identicu cu a face bună politică, atunci Maghiarii aru fi cei mai înțelepți și cei mai practici omeni politici ai timpului presentu. Dér suntu mulți, fără mulți, de alții, deținutele omeni esperți, cără tînă, că tocmai acăstă poftă de a face să se vorbească așa multă de ei este partea cea mai slabă a politicilor maghiari.

Destul că Maghiarii cu tendințele și nisunțele loru politice suntu adă în centrul discuțiilor. De este a se resolva cestiuenea bulgară, de este a se aplana criza ce a isbucnită în relațiile monarhiei austro-ungare cu imperiul rusești, de suntu a se întocmi lucrurile în înțrul monarhiei său a se regula relațiile guvernelor cără poporele imperiului poliglotă, Maghiarii și er Maghiarii suntu cei ce pretindă a avea în măna cheia pentru a le resolva și pentru a le aplana pe tări.

In dieta ungărești se discută tări cestiușii mari și mici cunăplombă, ca și când sórtea Europei și a monarhiei intregi ar atârnă dela înțelepciunea "părinților patriei" din Sándor-Uteza.

Décă deputatul Helfy din stânga extremită și deputatul Nic. Perczel adresază d-lui Tîrsa interpellările cerându deslușiri despre concentrările de trupe rusești la granița Galațiului, reclamând regularea definitivă a afacerii bulgare și intervenirea guvernului pentru ca Rusia să-și sisteze armări și să reducă trupele dela graniță; decă acești deputați mai voru să fă la muri și asupra întrebării delicate, că ore monarhia austro-un-

gară pote conta cu siguritate în casul unui răsboiu pe alianța cu Germania, la care s'a alăturat și Italia — acesta este ceva ce nu poate surprinde pe nimenei, căci parlamentele de aceea sunt ca să controleze faptele guvernului și nu e vina loră decă acestu control rămâne de ordinar numai o dorință frumosă.

Dér politicii maghiari nu se îndestulesc cu atâtă, ei agită mereu în presă și în convorbiri pentru aspirațiunile lor de a fi ei și numai ei nația conducătoare și influentă în Orient. Astfel se îsbescu nisuntele loră deadreptul cu acele ale Rusiei și se produce o încordare fără amenințătoare între cele două împărații vecine.

In numărul de alătăeră al diarului „France“ din Paris, deputatul Laur vorbindu de Ungaria caracterizează aceste svercoșiră cu următoarele cuvinte:

„In marea cestiune a răsboiului cu Rusia Ungurii au pornit pe o cărare falsă. Ce mare neghioibă au comis! Întăiu pornevă la luptă în contra Rusiei. Bine! După aceea maghiarișeză totu, impună limba maghiară Croaților, absorbindu pe Slovacă, Sérbi și a. Acesta ar mai merge, decă mistuirea nu ar fi așa de grea; dér a ataca pe colosul rusesc chiar cu risicol, de ajuta rolul unui cătălus, care să repede a mușca de pulpă pe un mare boieră, acesta trebuia să o evite Maghiarii cei mândrii, cări de altmintrele se blesză așa de ușor. Acum ei stau isolati..“

Probabil că deputatul Laur este preocupat încătă de simpatiile sale pentru Rusia, dér nu va nega nimenei, că împăratul să, încătă privesce lipsa de moderări și precauții, este intemeiată.

Maghiarii aru face multu mai înțelegește decă aru întrebuintă parte din zelul ce-lă desvăltă în aplanarea cestiunilor europene, pentru ca să delăture nemulțumirea ce domnește între popoarele nemaghiare de sub guvernul lui Tisza.

Décă ministrul-președ. Colom. Tisza — cum a făcutu dilele aceste cu ocazia desbaterei bugetare — apelăză la solidaritatea dintre elementul unguresc și săsesc din Ardeal numai pe temeiul, ca totu Sașii să fi aceia, că să înceteze de-a se mai plângă asupra nedreptărilor, ér nu pe te-

meiul să aceste nedreptări să înceteze, atunci slabu rezultatul va avea politica lui de mulcomire. Si ore numai Sașii din Ardélă să fiă aceia, cu cari guvernul unguresc are interesu să trăiescă în pace?

„Sașii din Ardélă să formeze împreună cu Ungurii o falangă“, dise d-lu Tisza. Falangă? Contra cui? Nu cumva contra Românilor? Si așa ceva reclamă tocmai aceia cari n'au răbdare de a vedé odată pacificată Bulgaria! Ei văd răul din depărtare, dér la împăciuirea spiritelor în intru nu se găndesc!

Este acăsta o politică prevăzută și înțeleptă?

Adresa Românilor din Viena.

Sâmbătă în 2 Ianuariu st. v. Domnii Valeriu P. Bologa, dirigentul filialei băncii „Albina“, și Nicolae Popovici, profesor de muzică, în Brașov, presentându-se în biroul Redacțiunei, au predat directorului foieie noastre unu fără frumosu album, ce cuprinde o adresă a coloniei române din Viena. Cu acăstă ocazie d-lu V. P. Bologa adresa d-lui Dr. A. Mureșianu cam următoarele cuvinte:

„Ca mandatar ai coloniei române din Viena venim a-ți preda unu semn de recunoșință și aderență alu ei pentru valoroșele stăruințe și lupte ale „Gazetei“ în timpu de cinci-decă de ani, ale organului, pe care ilu conduci acum de dece anu Tu, care încă ai făcutu odinioară parte din colonia română vieneză. Dée ceriul să ai puterea și anii de a duce marea operă începută de Bariță, continuată cu putere de Tatăl tău, celu de noi toți jălită, spre unu bunu sfîrșită, dobândindu acele isbendă, cări au fostu nobila ţintă a activității neobosite a antecesorilor Tei.

Să trăiesc!

Adâncu mișcatu de acăstă dovadă de iubire frătescă, d-lu Dr. A. Mureșianu mulțumi mandatarii coloniei române din Viena, asigurându-i că în veci va păstra, ca o scumpă suvenire și încuragiare în luptă pentru libertatea și drepturile naționale, acestu daru alu Românilor din Viena, de cără ilu legă nu numai legătura de sânge, ci și aceea a amicitiei din trecut.

Etă cuprinsul adresei memorante:

Onoratei Redacțiuni a „Gazetei Transilvaniei.“

Brașovă.

Cinci-decă de ani se împlinesc,

de când ca o stea lucioare răsări pe orisonul celu intunecatul alu Românilor Gazeta Transilvaniei. Rădele ei deșteptătoare adună puțini bărbăti ai acelu timp, cări mai nutreau în pepturile loră credință în ridicarea vieței celei uitate a vechei Rome, a poporului român, din umilirea, la care au îngenunchiat o secolii cei vitregi ai trecutului.

In mijlocul cumplitelor vifore ale timpurilor celor mai grele, geniul însuflețitul alu uritorului inspiră poporul asuprit și umilit, conducându-lu cu bărbătia și abnegațione pe calea neamblată și spinosă la redăsteparea conștiinței naționale.

Si când brațul celu vigurosu amortise și ochiul celu ageru și blandu se stinse, unu bravu fiu alu seu ilu urmăză cu aceeași iubire și cu același devotament, care a atrasu totdeauna încrederea și stima generațiunelor trecute și prezente.

Conduși de viuă recunoșință pentru cei ce și-au consacratu puterile grele lupte în cauza nostră națională, dorim că neclintită să rămâna statornicia întru ajungerea măreței tinte.

Er Voi, demnă urmașă ai credinței moștenite, aduceți-vă aminte că fericirea Vostră a nemului vostru este, și suferințele Voastre totu spre fericirea lui suntu.

Viena, Decembrie 1887.

B. G. Popovici, Nic. Teclu, A. Frunzianescu, Dr. St. N. Ciurcu, Alexander Nedelkovits, Dr. B. Grigoroviza, Marcu Tabacaru, St. Vișneschi, C. Theohari, I. Tataru, Dionisie Goila, V. Tebiuco, Ar. Ibrăileanu, Tudor cav. de Flondor, D. Popovici, dr. S. Papanicola, C. Missiru, Dr. Demetru Bogheanu, Dr. C. Popasu, Dr. Emilu Codru Drăgușanu, Drd. Nicolai Smelz, G. Taranu, I. Taranu, Nicolae Nedelcovici, Dr. T. Tomiuc, Aurelianu C. Grigorovici, Ilie Gherghelă, Pavelu Oprea, stud. de filos., Const. Brăileanu, Aurel C. Popovici, Virgilu Onițu, Visarie Popescu, Nicolae Maximu, Ioanu Tîrnăveanu, Ioanu Scintilla, Aurel Persinariu, Euseb. D. Isopescul, Romul Polișu, D. Puhalciu, N. Hacman, Eudoxiu Procopovici, Dem. Axente, Eugeniu Solomonu, Em. Haldanu, Popovici, protopresbiteru militaru c. r. și asesoru consistorial gr. res., Const. S. Prejbeanu, dr. teol. Teodoru Tarnavski, Pompeiu Germanu, Octavianu Popu, Nicolau Șiulatu, Iosifu Turcu, Olympius Boiu, stud. forest., Aureliu Ciatu, Erastu Tarangulă, Dr. G. Onciu, M. Ciona, Dimitrie Savoiu, Atanas. Preda.

Valeriu P. Bologa, dirigentul de bancă, ca mandatar alu coloniei române din Viena. Nicolae Popovici, profesor de muzică, ca mandatar alu coloniei române din Viena.

Albumul, ce cuprinde acăstă

adresă, este în format mare cuartă, legată cu multu gustu în piele „chagraină“ fără fină, marginile de bronzu, la colțuri arabescură de argintu oxidat și de auru, în mijlocu pe fondă aurită două pene de argintu încrucisate și pe aceste monogramul G. T. lucrătă elegantă în emailu roșu și vînătă cu margini galbene, sub monogramă o pantlică de auru cu inscripție 1838, 1888. Albumul e căptușită pe dinăuntru cu mătase vișiniu-închisă. Adresa e scrisă caligrafică, cu multă artă, pe două foi de cartonu grosu, pe alte trei foi urmăză subscrise.

Vorbire

tinute la banchetul festiv datu cu ocazia jubileului „Gazetei Transilvaniei.“

Vorbirea d-lui preotu și adm. protop. A. Berinde din Seini, com. Sătmăralui:

Domnilor! Sub impresiunea acestor festivități imi aducu aminte de o poesiă, făcută de unul din trinitatea fundatorilor „Gazetei“, mi se pare de laureatul și de piă memoria Andrei Mureșianu, care sună așa:

Ce e patria română?
Unde Istrul cu Carpații
Dau mâna ca frații?
Ba nu! nu-i măi frațiere,
Patria română, care
Se numește mare.

. Si apoi enumerându poetul în versuște plăcute locurile locuite de Români, sfîrsește așa :

Păna unde mai răsună
Limba dulce și străbună,
Păna acolo-i frațiere
Patria română, care
Se numește mare.

Ecă și eu, din acele hotare depărtate, unde totu mai răsună încă limba dulce și străbună, am dorită să vină, ca să felicitez din inimă serbarele aceste jubilare românești.

Natura lucrului aduce însă așa cu sine, cunca bariere limbei nu se potu desemna cu acurateță. Unde se întâlnesc torrentul celor două limbi, acolo e unu felu de orești-care amestecă. Noi Sătmărenii amu dori, ca acestu amestec să nu fiă pre extensiv.

Ecă, și Mureșul curgându în Tisa, cale de o dij se cunoște că-i Mureșu, și abia apoi se dă procesului de amalgamare.

Nu voim noi Sătmărenii a cucerite terenul, — voim numai să susținem barierile limbei noastre față de apăsăturile grele ale torrentului vecinu. In luptă asta de conservare și din festivitățile aranjate de voi, iubiți frații de unu sânge și de o mamă, primimă imbărbătare și încurajare.

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

(1)

POPA CARE SCIE CARTE

(Poveste culată de V. A. Ureche)

Erau odată și în Moldova popi învățăti!

Popă cărturarul postea Vodă-Ștefan celu-mare să afle și la satu și la cetate. Aleșu la scaunele bisericese din Divanu, pe timpu lui, nu se urca celu cu cerea mai vînjosă, spre a și-o pleca după voia puterii, ci, acelă mai lădencită în sfintele scripturi, — adeca, pe vremea aceea, celu mai învățătu. — Că dără nu era Vodă să-și alăgă oștenii din stăripiu omenescă, cări nicu o tolba chiojgă de săgeți n'ar fi putută duce pe umere; nicu avea să chemă la scaunul de mitropolie pe celu mai glijanu, latu în spete și vînosu la brațe; ci pe celu mai stupu de carte, fiă elu dealminteri la statu și cătu Statul-Palma-barbăotu. De fost'au și pe la noi, România, o vreme, de era pusu fiă-cine la locul său. Hei! pe atunci era iernă și vara vară, cum dice cîntecul.

Moșu Dudău dela Bărbești lui Mi-

ronu Costinu, din tinutul Romanului, mi-a spusu, mai an-vară, o poveste ce minunat dovedește cele mai susu grăite. Etă-o:

Păi, cucóne, ci-că era odată, în satul nostru, (care aqă ii dice Brănișteanu, de pe vremea aceea se numea Bărbești), ci-că era odată în satul nostru, unu popă pré învățătu, de scia totă cartea sérbescă și cea leșescă și cea letinescă, și cetea psaltria, ca tatăl nostru, de mersese faima învățăturei lui la răsăritu și la sfintită de sōre, la miajdă-nópte și la miajdă-dji.

Totu satul, dela Șoltuzul Vrajba, păna la nea Sucilă, celu mai ténru din cei doispredece pîrgari, iști lua de departe căciula și se ferea în lături încalea lui, mai dihai de ar fi fostu, jupanu Pîrcălabul... Ba e ce?... Păi, ci-că venea lume după lume să asculte graiul cu miejdă alu popii și să primescă dela elu sfatul la păstă și la nevoie.

Numai badea Glonță, porcarul satului, nu era de părere lumii întregi despre învățătura părintelui Onofrei, că așa era numele din botezul alu popii.

— Așu!... învățătu... dicea badea Glonță, trăgându cu ghiogă lui dungă, în

colbul din drumu, unde-lu intelleau ómenii din satu, ducendu porcii la pășune. — Așu!... învățătu!... Ean tăcetă ómeni bunu!... Cartea popii e subțire de totu!...

Eanu învățește, jupenă Vrajba Soltuze, tăciunile ésta aprópe stinsu, numai cu o scînteia de focu în virfă... jen învățește-lu repede în cercu... Vedeți, ómeni bunu, ce rótă de focu face scânteia? N'ai dice că are în mână un cogemite sóre?

O biată scânteie e și învățătura popii dér așa o învățește de cu meșteșugul la vedere satului, de i se pare sōre mare și luminosu!... Nu, jupană pîrgară, nu este învățătu popa Onofrei, ci mare pîscheru!...

Vorbele lui Glonță nu schimbară cursul gândului obștescă, că așa-i omenirea, cucóne: când apucă într'o parte, geaba'i pui stavilă, că ea ca și puhoiul nețermurită, se repede la vale nepotolită. Ba incă Glonță era luată la ochi rei nu numai de părintele Onofrei, dér și de totu satul.

Soltuzul chiar ii totu subția simbria ce-i plătea satul pe fie-care anu, pe măsura cu care Glonță subția și elu,

cu vorba lui, cartea popii. Ear pîrgarii, frații de cruce cu popa, alegeau pentru Glonță opincile, de Sân-Medru și de Sân-George, totu putrede, de rămâneau porcarul păna la săptămâna numai cu tălpălogele dela măsa.

Păi așa-i dér a pui în pără cu domniile!... Vai de badea Glonță!... De dile rele, de păsuri și de lipse, elu au junse slabu și desirat și galbenu ca ciocanul de cuciță în tómna.

Ear părintele Onofrei, totu mai rototeiu, de nu și mai încăpea în piele! Pălamarul chiar punea prinsore, că de o mai merge burta părintelui totu infoindu-se, incă o iernă și-o primăveră, apoi n'o să mai pótă eșii cu cădelnița, prin dverele mică, la liturghie.

Păna și părintele Onofrei se sperase; și credendu că-i vina colivii și a colacilor unu cu miere și încrustați cu miejdă de nucă nouă, nicu mai punea gura pe așa ceva!... Dér burtă totu în sporu mergea înainte! Hei!... traiul tienită, lauda lumii, multămirea sufletescă te îngrașă mai dihai decâtă coliva și colaci.

(Va urma.)

Imi ridică pocalul întru înaintarea și unirea culturală a tuturor Românilor!

Vorbirea d-lui adv. Damian:

D-lor Onestitatea și iubirea perfectio-nă pe om. Tără și credință sunt atribu-te neapărate pentru vitalitatea unui po-por. Dică națiunea română a păstrat aceste atribute, nu este mirare, căci s'a născut și a viețuit în această țară.

Cu atât mai mare merită însă este pentru compatriotii noștri Sasi cari, ca veniți în această țară, au păstrat aceste atribute ale esenței loru naționale, ce le-au nutrit și susținut prin presa loră, care s'a distins înaintea cetitorilor săi prin onestitate și iubire.

Ridică paharul meu pentru repre-sentantul acestei presse, d-lu Redactor alături "Kronstädter Zeitung", Iosef W. Filtsch.

Trupe rusești la granița austro-română.

Să respândă dilele trecute sgo-motului că unu corp de armată din Caucasia ar fi primit ordin să plece la granița austro-română. Ecă acum ce i se scrie din Tiflis dia-rului "Kölnische Zeitung":

Altă doilea corp de armată d-aici a primit scirea, că va avea să părăsească garnizoanele caucasiane încă în decursul iernei acesteia. La 29 Noemvrie st. v. s'a hotărât în consiliul de resbel din Petersburg dă strămuta întregul corp de armată împreună cu o brigădă de vénétoare și o divisiune de cavalerie în gar-nizoane permanente pe la granița austro-română. Trupelor le va căde forte greu această schimbare, pentru că totale tradițiunile, relațiunile, moravurile și obiceiurile se legă de Caucas.

Ambele coruri de armată caucasiene compuneau o armată a parte, deși întregirea se facea prin recruți din Rusia. Si apoi numai ce i dreptă, corpușile de armată din Caucasia au dat probe excelente în timp de resboiu și pace. În special acăsta se poate dice cu mai multă cuvență despre divisiunea de cavalerie desemnată dă fi dislocată în Basarabia. Această divisiune trece de cea mai bună trupă călăreță din totă armata rusescă. Prima brigădă se compune din regimenterile de dragoni din Nișegorod și Tver, cari sunt cunoscute în Rusia pentru gloria loră răsboinică.

In ultimul resboiu cu Turcia, septe oficeri din regimentul de dragoni Nișegorodski au dobândit ordinul sf. George, lucru ne mai pomenit în istoria militară rusă. Poporațiunea din Caucasia se despărțește cu greu de aceste trupe. Cu deosebire grea este strămutarea pen-tru corpușile oficerilor, printre cari, mai cu sămă la cavalerie, figurăză o mulțime de caucasieni distinși. Trupele acestea vor fi înlocuite cu trupe compuse din caucasieni. In ultimul anu s'a și formată mai multe batalioane de vénétoare din caucasieni, care sunt în oră cum tul-pina armatei caucasiene, care se va forma treptat.

SCIRILE DILEI.

Cetimă în "Kolozsvár" dela 16 Ianuaru n.: "Se scie, că dieta a nimicitu mandatul vestitului „domnul general“ și astfel în cercul Caransebeșului cău mai curând va fi alegere nouă. După cum se scrie de acolo, elementul maghiar și german totă influență și-o îndreptă într-acolo, ca România să nu alegă a două óră pe Traianu Doda, care și așa acum nu mai poate fi alești trei ani de dile. Până acum însă așa se vede, că le va succede Românilor acăstă demonstrație. Partida Maghiarilor și Germanilor are de gând să candideze pe Taraczg, arendatorul băilor herculeane". — Cu alte cuvinte, totă mijlocele de corupție, întrebunțate de dușmanii nostri, nu vor fi în stare să înstreine pe bravii grănițeri de vrednicul loră generală.

"Kolozsvár" se plângă, că în Orăști naționalitățile trăiesc forte separată unele

de altele. Nu este unu singură scopu, o singură nisuntă, care să le unescă unele de altele. Români, Sasii și Ungurii, făcări și au societăți loră deosebite; nici la petreceri nu mergă unii cu alții. În 7 Ianuarie Români au datu unu concert, alăturiua succesu, dice "Kolozsvár", este a se atribui învețătorului Baranga și la care n'au luat partea, de către exclusiv numai Români. Această deosebire de caste, dice "Kolozsvár", nu va îmbunătăpi situația nici unuia, nici altuia dintre elemente. — Nu credem că Români împedecă pe Unguri dă lă parte la petrecerile acelora. Români sunt multă prea ospitalieri, de către să facă așa ceva. Dér altceva ilu dore pe "Kolozsvár", Români bine sciu ce.

Cetimă în "Ellenzek" că la școală de statu din Câmpeni lucrurile merg sau bine până acum, copiii se deprindeau binișor cu limba ungurească, macareș limba română e predominantă în acăstă comunită și din firea sa e forte solidă și neasimilabilă cu alte limbi. Lucrurile însă actua s'au schimbat, căci inspectorul de școală, Moldovan Gergely, a redus numărul învețătorilor dela școală ungurească și acăstă a începutu acum a scăpată în progresarea spre maghiarizare. — Motii Moți rământă, măcar de s'ar face fărime maghiarizatorii!

Suntă vre-o doi ani de când ministrul austriac de culte și instrucțiune publică ordonase, ca pe teritoriul jurisdicției sale să se începă prelegerile în școlile poporale la orele 9 dimineață în locu de 8. In Ungaria încă s'au făcut deosebite încercări pentru introducerea acestui sistem, altminteră forte practică pentru anumite împrejurări. Inspectorul de școală, dr. Iuliu Havaș, spune în coloanele lui "Ellenzek", că elu a făcutu încercări în direcția aceasta, și a încercat și părerea celor ce stau în fruntea școlelor poporale confesionale, adresându senatelor școlare și mai vîrtoșu preoților, ca superiori ai școlelor confesionale gr. cat. și gr. or., scrisori oficiose în privința acestui obiect. Precum se vede însă, preoții români nu prea au placere să țină sfaturi cu inspectorii ungurești de școală, căci se plâng d-lui dr. Havaș, că acesta n'au vrut să stea de vorbă cu elu.

Girozavă lucru! Unde se 'ntorce, unde se 'nvârtește, d-lu Havaș, totu de Români se 'npedece! Ferică de elu!

Reuniunea fetișilor români din Brașov pentru crescerea fetișelor sărace va da Sâmbăta în 6/18 Februarie a. c. în localitățile reduse din locu o petrecere cu dansuri și să�отă.

După cum anunță "Katonai Lapok", cu ocazia revisiunii legii militare se va dispune ca voluntari pe unu anu, începându cu anul viitoru, după depunerea esamenului de oficeru nu voru mai primi gradul de sublocotenent, ci numai gradul de cadet-locțiitoru de oficeru, și numai după ce voru deveni sublocotenent cădeții activi, cari stau înaintea loru în rangu, voru obține și ei gradul de sublocotenent. Se va mai dispune, precum se dice, că voluntarii, cari după unu anu n'au depus esamenul de oficeru, să mai servescă unu anu, și decă după acestu anu nu depună nici esamenul de suboficeru, adică voru servi, ca și alti soldați, trei ani. Prin se va o astfel de disposiție aspră?

Sâmbăta trecută s'a duelat cu sabia în Sibiu contele Bethlen G. cu contele Teleki A. Ambii duelanți au fostu răniți, spune "Kolozsvár".

Astronomii dela "Ellenzek" încu-nosciuță pe cetitorii lui, că în comitatul Brașovului a arătat "barometrul" în dilele trecute, când cu frigul celu mare, 24—28 și pe Buceci 30 grade "Reumeur". — Săracă scișă meteorologică! Si apoi Kultur-egyletiștii dela "Ellenzek" vră se ne mai și cultivate?

Duminică sera în 17 (29) Ianuarie se va da în sala hotelului Nr. 1 din locu obișnuita producție literară impre-unată cu dansuri din partea tinerimii române adulte din Brașovul-vechiu. Programul ilu vomă publică cătu mai curându. E de dorită ca publicul român să șirijescă cătu mai călduroșu; această petrecere poporala, alături venită este destinată în favorul scolarilor români săraci din Brașovul-vechiu.

Sciri polițienesci.

S'a perduță alaltaeră după amădu intre orele 2 și 3 pe drumu din piătă pănă în Blumăna o căticică de notă (Notizbuch) cu suma de 70 fl. Onestulă aflată se binevoiască a o preda la căpitanatul polițienesc.

„ARDELEANĂ“

instituții de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii "Ardeleană", societate pe acții, se invită în vîrtutea §-lu 18 alu statutelor societății la a

II-a adunare generală ordinată,

care se va ține la Orăștie în 26 Februarie 1888 st. n. după amădu la 2 ore în locu institutului (Strada Domnilor Nr 12).

Obiectele puse la ordinea dilei suntă:

1. Raportul directoriunii despre sta-rea întreprinderii preste totu și despre rezultatul primului anu de gestiune îndeosebi.

2. Raportul comitetului de supraveghiere.

3. Deciderea asupra compturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.

4. Fixarea marcelor de presentă pentru anul viitor.

5. Înmulțirea capitalului socialu.

6. Modificarea §§-loru 48 și 66 din statutele societății.

7. Eventuale propuneră făcute în sensul §-lu 28 din statutele societății.

8. Exmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbalu altu adunării generale.

Domnii acționari, cari în sensul §§-loru 20, 21 și 22 din statutele societății dorescă a participa la adunare în persoana ori prin plenipotenți, suntu poftiti a-si depune actile sale și evenualele documente de plenipotență la casa institutului celu multă pănă la 25 Februarie st. n. la 12 ore antemeridiane.

Orăștie, la 20 Ianuarie 1888.

Directoriunie.

SERIUL TELEGRADAȚIEI

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Berlinu, 18 Ianuarie. Scrisoarea împăratului, prin care multămesce la gratularea de anul nou a reuniunii "Crucea roșie" nu renunță la speranța, că timpul în care reuniiunei "Crucea roșie" li încumbă seriōsa problemă spre binecuvântarea întregei patrie, încă multă timpu va rămâne depărtată.

Constantinopolu, 18 Ianuarie. Scirea lui "Pester Lloyd"! Voivodul Marcu Milanov — de Kuesi — sârbătorită ca comandantă de armată, e acelă Muntegrén, care în timpul mai nou e luată în perspectivă ca potrivită candidată la tronul bulgaru.

Petersburgu, 18 Ianuarie. În rescriptul către guvernatorul Moscvei, Tarulă își exprimă speranța plină de încredere, că în anul acesta și în celu viitoru pacea i va permite să consacre totă puterile prosperării interne.

Pesta, 21 Ianuarie. Alegerea lui Holaky în Baia de Crișu contra lui Truța a fostu varificată.

Berlinu, 21 Ianuarie. Ea primește presidiului dietei, împăratul își-a exprimată către președintele camerei deputaților deocamdată speranța că se va sustine pacea.

Sofia, 21 Ianuarie. Se vorbesc din svinu, că în Filippopolu au isbu-nită turburări, care însă suntu fără însemnatate. Mai mulți ofi-cerii și civiliști s'au încăerat unii cu alții, der politia a restabilită ordinea.

Dublin, 21 Ianuarie. Deputatul Blaine și preotul catolic Max Fadilen au fostu arestați pentru vorbiră răsărită.

Toronto, 21 Ianuarie. În arsenalul domnește mare activitate pentru a pregăti de drumu escadră, echipându și înarmându cuirasatele și înrcu-setorii disponibili. Lucrătorii suntu ocupati peste timpul normalu de lucru.

Telegramă part. a „Gaz. Trans.“

Baia de Crișu, 9/21 Ianuarie. Petiționea în afacerea abu-surilor și nelegalităților comise la alegerea dietală din Baia de Crișu a fostu respinsă de către dietă și alesulungur opoziționalu Hollaky a fostu verificată. Apoi s'nu fișă passivă, ci activă în passivitate? i.

NECROLOGU.

Din apropierea Babiului ni-se scrie că la 20 Decembrie a reposatul în Dese subjudele regescu Alexiu Hossu în etate de 51 ani. A fostu fiul protopopului român de odinioră Dumitru Hossu din Lozna mare, a studiat teologia în seminariu român din Gherla, pe care a continuat-o în seminariu S. Barbare în Viena. Adecă a crescut cu pâne românească, dărnu a trăită pentru Români; s'a lăpădată de preotă, s'a lăpădată și de nația lui română; a murită sărmă-nul compătimi de ai săi, și desprețuită de streină. Așa ni-se scrie. I dicem: Dumnezeu să-i ierte păcatele!

Nicolau Popu Bota, avocat, în numele său și al celorlalți consânenți și amici, aduce la cunoștință, că iubitul său frate Ioanu Popu Bota, fostu oficiant reg. ung. în retragere, astăzi la 1 ora p.m. a incetată din viață în etate de 69 ani. Rămăștele lui terestre se voră astruca Duminecă la 2 ore p.m. în cimitirul gr. cat. din Maieru. Alba-Iulia, în 13 Ianuariu 1888 st. n.

Fă-i tărina usoră și memoria binecuvântată!

comuna S.-Enciu a repausatul în 7 Ianuariu 1888 st. n. Iacobu Mureșanu, economu, în etate de 90 ani, cu moșu. Repausatul în decursul vieții sale s'a bucurat de o sănătate rare, și era Român verde așa, încâtă când vea de desfășurare intre Români în treburile naționale, ofta din adêncului inimii, dicându: păna când nu voră fi Români una? Repausatul, ca descendant din familia Mureșenilor, a celorl, care venindu din Maramureș unul dintr ei s'a făcut asediat în comuna S.-Enciu, a fostu tată la 4 fete și 2 fete, dela care s'a putut vedea nepoți și nepoate în număr de 40 și pe atâtă strănepeți, cari cu totii ilu deplangă ca pe adevaratul loru parinte.

Fă-i tărina usoră și memoria binecuvântată!

Cursul pietei Brașovu

din 21 Ianuarie st. n. 1888.

Banconote românesci	Cump.	8.45	Vend.	8.47
Argintul românesc		8.42		8.45
Napoleo-dori		10.60		10.65
Lire turcescă		1.86		1.87
Imperiali		1.85		1.85
Galbeni		5.90		5.90
Seria foile „Albina“		101		101
Banknotes „Brașov“		50		50
Banknotes „Brașov“		100		100
Discontul		6½—8%		6½—8% pe anu

Rectificare. În o parte a editiunii N-rului 4 din „Gaz. Trans.“ la una din felicitările publicate pe pag. 1, coloana 2, din erore s'a pusă datul: Salcina, în locu de Salciva, er pe coloana 3, sirul 17, de jos, în locu de neînfrântă, se se ceteșă: ne înfrântă etc.

In Nr.

